

Maciej Andrzejewski

ŚP.
BP PROF. DR ANTONI STANKIEWICZ
(1935-2021)

W dniu 4 stycznia 2021 r. w Rzymie odszedł do domu Ojca w wieku 85 lat bp prof. dr Antoni Stankiewicz, honorowy członek Stowarzyszenia Kanonistów Polskich, autorytet naukowy, niestrudzony stróż procedury kanonicznej i zasad administrowania sprawiedliwością, zarazem dobry i skromny człowiek, wierny do końca zawołaniu *In Te confido Iesu*.

Antoni Stankiewicz przyszedł na świat 1 października 1935 r. w Oleśzonicach, na Wileńszczyźnie, jako syn Wincentego i Bronisławy z domu Puchalskiej. Po przybyciu w 1944 r. Armii Czerwonej, rodzina chcąc uniknąć pozostania na terytorium sowieckim przeniosła się na Ziemię Zachodnie, dokładnie do Łagowa Lubuskiego. Po ukończeniu szkoły powszechnej w tej samej miejscowości, a następnie Niższego Seminarium Duchownego w Słupsku, w 1951 r. uzyskał świadectwo dojrzałości. W tym samym roku rozpoczął formację w Wyższym Seminarium Duchownym w Gościkowie-Paradyżu, ówczesnej diecezji gorzowskiej, aby w dniu 20 grudnia 1958 r. przyjąć święcenia kapłańskie z rąk sługi Bożego bp. Wilhelma Pluty.

W ramach studiów z prawa kanonicznego, rozpoczętych najpierw na Wydziale Prawa Kanonicznego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie (w latach 1956-1957) i kontynuowanych na Wydziale Prawa Kanonicznego

Dr MACIEJ ANDRZEJEWSKI, Katedra Norm Ogólnych i Teorii Prawa, Wydział Prawa Kanonicznego, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie; ul. Kanonicza 9/408, 31-002 Kraków, Polska; e-mail: maciej.andrzejewski@upjpp2.edu.pl; <https://orcid.org/0000-0001-8440-2426>

* Źródło fotografii: <https://diecezjajzg.pl/sp-bp-antoni-stankiewicz/> [dostęp: 15.06.2021].

Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (w latach 1957-1961) uzyskał w dniu 24 czerwca 1961 r. stopień naukowy doktora prawa kanonicznego, na podstawie dysertacji *Sędziowie w beatyfikacyjnym przewodzie na terenie diecezji*, przygotowanej pod kierunkiem ks. prof. Aleksego Petraniego (recenzentami rozprawy byli ks. doc. dr Stanisław Płodzień i ks. prof. dr Ignacy Subera). W celu pogłębiania swoich dalszych zainteresowań naukowych udał się rok później pociągiem do Rzymu, pozostawiając jednocześnie w kraju stanowisko adiunkta na Wydziale Prawa Kanonicznego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Wcześniejsze bezskuteczne próby uzyskania paszportu na wyjazd podejmował już począwszy od 1964 r. Jak się jednak później okazało swoje losy związał już na zawsze z Wiecznym Miastem, które od początku Go zauroczyło. Jego przyjazd do Rzymu zbiegł się wówczas z objęciem przez kard. Karola Wojtyłę kościoła tytularnego św. Cezarego na Palatynie, w której to uroczystości mógł już wówczas uczestniczyć. Na Uniwersytecie Gregoriańskim w 1972 r. ukończył studia z j. łacińskiego, na Papieskim Uniwersytecie Laterańskim teologię pastoralną i prawo cywilne w zakresie prawa rzymskiego, z czego ostatnie zostało uwieńczone w 1975 r. kolejnym stopniem doktora na podstawie rozprawy *De homicidio in iure poenali romano*. Jego autorytet został szybko doceniony na wielu uczelniach rzymskich, co owocowało począwszy od 1980 r. prowadzeniem zajęć dydaktycznych na tamtejszych Wydziałach Prawa Kanonicznego. Na Papieskim Uniwersytecie Krzyża Świętego, Papieskim Uniwersytecie *Urbanianum* oraz Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim wykładał jurysprudencję rotalną. W tym ostatnim ośrodku akademickim dodatkowo również prowadził zajęcia z prawa rzymskiego. W 2007 r. został doktorem *honoris causa* Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Uroczyste odnowienie Jego doktoratu miało zaś miejsce w 2013 r. na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim.

Tak bogata formacja intelektualna stanowiła asumpt do kontynuowania, zapoczątkowanej jeszcze w Polsce służby sądownictwu kościelnemu i bezpośrednio aplikowaniu norm prawa kanonicznego. Jeszcze w 1961 r. rozpoczął pracę w Sądzie Biskupim Diecezji Gorzowskiej, początkowo jako notariusz, następnie jako wiceoficjał, skończywszy na funkcji notariusza gorzowskiej Kurii Biskupiej, którą pełnił aż do momentu wyjazdu z kraju w grudniu 1967 r. Wywarł On znaczący wkład w wymiarze sprawiedliwości, swój nieustanny wysiłek i umiejętności administrowania oddając niestru-

dzenie trybunałom i Kurii Rzymskiej. Najpierw w 1969 r. rozpoczął pracę w Rocie Rzymskiej jako kancelista, a potem notariusz. W 1970 r. ukończył podyplomowe studia specjalistyczne w Studium Rotalnym, uzyskując dyplom adwokata Roty Rzymskiej. W 1972 r. został wyniesiony przez papieża Paweł VI do godności Kapelana Jego Świątobliwości. W dniu 14 lutego 1978 r. papież Jan Paweł II włączył Go do kolegium prałatów – audytorów Roty Rzymskiej, co rozpoczyna pełną podziwu drogę posługi sędziowskiej. Zdobyte już wówczas doświadczenie w Rocie Rzymskiej przekuł na prowadzenie od 1984 r. zajęć z praktyki sądowej w Studium Rotalnym. Ukoronowaniem zaangażowania i wyrazem podziwu dla kompetencji było mianowanie go przez papieża Jana Pawła II w dniu 31 stycznia 2004 r. dziekanem Roty Rzymskiej, które to obowiązki pełnił przez kolejne osiem lat. Na dorobek orzecniczy bp. prof. dr. Antoniego Stankiewicza składa się ponad 260 wyroków i ponad 125 dekretów w sprawach procesowych oraz 50 dekretów dotyczących kwestii kompetencji Trybunału.

Był niezwykle oddany licznym funkcjom pełnionym w Kurii Rzymskiej. W 1984 r. został konsultorem Kongregacji ds. Duchowieństwa, zaś od 1988 r. przynależał do Komisji dla Adwokatów. Przez kolejne 5 lat, począwszy od 1995 r. był przewodniczącym Komisji Dyscyplinarnej Państwa Watykańskiego, po czym w 2000 r. został sędzią w Trybunale Apelacyjnym Państwa Watykańskiego. Od dnia 20 lipca 2010 r. był członkiem Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych, a dwa lata później, z dniem 1 grudnia 2012 r. członkiem Najwyższego Trybunału Sygnatury Apostolskiej.

Do godności biskupiej został wyniesiony przez papieża Benedykta XVI w dniu 15 listopada 2006 r., który mianował Go biskupem tytularnym w Nova Petra (Algieria). Same święcenia biskupie przyjął tego samego roku, w dniu 16 grudnia w Bazylice św. Piotra na Watykanie z rąk kard. Tarcisio Bertone, sekretarza stanu Stolicy Apostolskiej, któremu asystowali: kard. James Stafford, penitencjariusz większy oraz kard. Jean-Louis Tauran, archiwista i bibliotekarz Świętego Kościoła Rzymskiego. Postanowieniem prezydenta RP Andrzeja Dudy z dnia 6 listopada 2015 r. został odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

Msza pogrzebowa śp. bp. prof. Antoniego Stankiewicza została odprawiona w dniu 5 stycznia 2021 r. w Bazylice św. Piotra na Watykanie, a przewodniczył jej sekretarz stanu Stolicy Apostolskiej kard. Pietro Parolin. Po

uroczystościach żałobnych, w dniu 26 stycznia 2021 r. spoczął w krypcie Katedry pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Gorzowie Wielkopolskim razem z emerytowanym zielonogórsko-gorzowskim bp. Adamem Dyczkowskim, który zmarł zaledwie 6 dni później.

R.I.P.

- Bojko, Katarzyna. „Odszedł bp Antoni Stankiewicz.” https://www.kul.pl/odszedl-bp-antoni-stankiewicz,art_93015.html [dostęp: 15.06.2021].
- Góralski, Wojciech. 2007. „Biskup Prof. Antoni Stankiewicz.” *Prawo Kanoniczne* 3-4 (50):9-16.
- Krajczyński, Jan. 2011. „*Iustitia et iudicium. Studi di diritto matrimoniale e processuale canonico in onore di Antoni Stankiewicz*, a cura di J. Kowal e J. Llobell, Città del Vaticano 2010, vol. I-IV [recenzja].” *Ius Matrimoniale* 16 (22):249-56.
- Krasowski, Kamil. 2018. „Jubileusze biskupów.” *Niedziela (edycja zielonogórsko-gorzowska)* 24:6.
- Ołdakowski, Krzysztof. „Msza pogrzebowa śp. bp. Antoniego Stankiewicza w Watykanie.” <https://www.vaticannews.va/pl/watykan/news/2021-01/msza-pogrzebowa-sp-bp-antoniego-stankiewicza-w-watykanie.html> [dostęp: 15.06.2021].
- Pietrzak, Helena. 2007. „Sprawozdanie z uroczystości wręczenia dyplomu doktora honoris causa Jego Ekscelencji Księdzu Biskupowi Profesorowi Antoniemu Stankiewiczowi.” *Prawo Kanoniczne* 3-4 (50):25-29.
- „Śp. bp Antoni STANKIEWICZ (1935-2021).” <https://diecezjazg.pl/sp-bp-antoni-stankiewicz/> [dostęp: 15.06.2021].

Information about Author: Dr. MACIEJ ANDRZEJEWSKI, Department of General Norms and Legal Theory, Faculty of Canon Law, the Pontifical University of John Paul II in Cracow; ul. Kanonicza 9/408, 31-002 Kraków, Poland; e-mail: maciej.andrzejewski@upjp2.edu.pl; <https://orcid.org/0000-0001-8440-2426>